

NOTIFICATIE.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland.

Gezien art. 4 van Zijner Majesteits Besluit van den 1 Maart 1831, no. 14. Maakt door deze bekend, dat de door de Algemeene Rekenkamer, bij resolutie van den 21 October 1833, no. 63, gearresteerde rekening en verantwoording van den Heer Administrateur van 's rijks schatkist, wegens ontvangsten en uitgaven, betrekkelijk de Provinciale fondsen, over het dienstjaar 1826, gedurende den 2den Jaargang van hetzelfde in 1827, en den 3den Jaargang in 1828, met de daartoe betrekkelijke Begrooting, gedurende veertien dagen, in te gaan met den 11 dezer, ter Provinciale Griffie ter inzage van ieder Ingezeenen zal worden nedergelegd.

En ten einde hieraan de vereischte publiciteit te geven, zal deze in de Leeuwarder Courant worden geplaatst.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

De Staatsraad Gouverneur van Vriesland.

Brengt ter kennis van de Geconcerneerde personen, dat op heden Invorderbaar gesteld, en tot voorschreven einde afgezonden zijn, de 1ste Suppletorie Patent-Kohieren voor alle Gemeenten of Ontvang Districten in deze Provincie, in welke gedurende het 1ste Kwartaal van 1833 (maanden Mei, Juni en Juli,) aangiften tot bekoming van Patent hebben plaats gehad, en wijders dat men tegen verkeerde of te hooge aanslagen, welke er in voormelde Kohieren van het Patentrecht mogten bestaan, of worden verondersteld, zich bij Reclame zal kunnen voorzien, mits dezelve behoorlijk ingerigt en met de vereischte bijlagen voorzien, uiterlijk voor of op den 31 Maart 1834 zijn ingediend, bij den Heer Controleur der Directe Belastingen In- en Uitgaande Regten en Accijnsen in de Divisie van Controle, waarin de aanslag is geschied.

De Staatsraad Gouverneur,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

Leeuwarden, den 5 December 1833.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, brengt bij deze, naar aanleiding eener bij denzelven ontvangene resolutie van Zijne Excellentie den Heere Minister van Financien van den 30 November 1833, no. 97, ter kennis van een legelijk die daarbij belang heeft, dat door welgemelden Heer Minister, bij evengenoemde resolutie, krachtens Zijner Majesteits besluit van den 25 November 1833 no. 55, is vastgesteld eene Honderd één en Zestigste Loterij, onder gelijke bepalingen, als voor de vorige Loterij zijn vastgesteld.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

Leeuwarden, den 6 December 1833.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de Loten der 160ste Koninklijke Nederlandsche Loterij, gedurende de derde week der trekking van de vijfde of laatste klasse, beginnende op Maandag den 9 December 1833, door de Collecteurs, Splitters en Debitanten, tot geene hoogere prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen worden uitgegeven, dan tot de navolgende, te weten:

BIJ VERKOOP.		BIJ VERHURING.	
Geheele Loten.....	f 74 : 00	Geheele Loten.....	f 34 : 00
Halve.....	37 : 00	Halve.....	17 : 00
Vijfde.....	14 : 80	Vijfde.....	6 : 80
Tiende.....	7 : 40	Tiende.....	3 : 40
Twintigste.....	3 : 70	Twintigste.....	1 : 70

Leeuwarden,
den 7 December 1833.

De Staatsraad, Gouverneur,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

OOSTENRIJSE

WEENEN, den 18 November. (Brief in den Zwabischen Mercurius.) Uit de huis-, hof- en staatskanselarij zijn thans circulaire van de Keiz. Oostenrijksche gezantschappen en legatien bij de bntenlandsche hoven, betrekkelijk het aanstaande congres van Duitsche ministers, uitgevaardigd. Het bedoelde congres zal niet, gelijk men in openlijke bladen gelezen heeft, te Praag, maar hier te Weenen gehouden worden, en wel onder persoonlijke voorzitting van den huis-, hof- en staatskanselier, prins van Metternich. Het tijdstip is op de maand Januarij van het aanstaande jaar bepaald. Er is in geenen deele kwestie van de bijvoeging van nieuwe artikels tot de grondwetten van het Deutsche verbond, maar wel van auterische uitlegging van onderscheiden, tot heden toe aan eene uit een loopende en niet zelden eenzijdige verklaring en uitlegging onderworpen voorschriften en bepalingen der Deutsche bondsakke en van het Weener eindverdrag, in het belang van het monarchale grondbeginsel. Hierbij wordt intruschen aan geene verkorting of bekommering van eenige hoegenaemde, in erkende werkzaamheid bestaande Deutsche constitutie gedacht; men wil alleen overdrevene, uit het bestaan van constitutionele staatsordeningen afgeleide gevolgtrekkingen voor de toekomst voorkomen. Het oogmerk is niet om zich tegen de, volgens derzelver natuurplaats hebbende ontwikkeling der constitutien, voor zoo ver dezelve door vorderingen in de beschaving gevordert wordt, te verzetten; noch ook ergens de verbetering en vervolmaking van den maatschappelijken toestand door gepaste instellingen, te keer te gaan; alleenlijk moet de sterkte der regerende magt daardoor niet verzwakt noch het monarchaal gezag in deszelfs wezenlijke grondslagen aan gevaar blootgesteld worden. Naar men vernemt zou de daarstelling van een, in de laatste tijden door weldenkende staatsleden en staatsgeleerden meermalen als zeer wenschenswaardig aangeraden opperst-bondsgerigt, bij deze gelegenheid in overweging komen, voornamelijk tot beslissing van betwiste vraagpunten in de afzonderlijke bond-staten tusschen de regeringen en de steden, althans bij twijfel omtrent de uitbreiding en omvang der regten van de eenen of de anderen. Of deze nieuwe bonds-inrigting, inzien zij bijval vond, in de keizerstad aan den Donau hare zitting hebben zou is nog niet uitgemaakt. Ook wordt er gesproken over eene ontworpen verlegging van den zetel der Deutsche bondsvergadering van Frankfort aan den Mein. Men moet tot denzelven nu eens Wurtzburg, dan Regensburg, dan andere steden in het middenpunt van Duitschland voorgeslagen hebben. Eindelijk zegt men ook nog dat over veranderingen van inrigting, met betrekking tot het Deutsche bondsleger, omtrent welk punt nu laatstelijk te Berlijn verhandelingen hebben plaats gehad, eene definitieve overeenkomst getroffen zal worden.

PRUISSEN.

BERLIJN, den 30 November. In Oost-Pruissen worden vele verbeteringen gemaakt in het publiek onderwijs en andere vakken van beschaving.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 30 November. Uit Umea, in Bothnie, eene aan Lapland grenzende Zweedsche provincie, schrijft men: „Verschillende soorten van trekvogels hebben eerst in de eerste dagen van November deze streken verlaten, en wij kunnen dus nog lang op den winter te wachten hebben.”

In het Petersburgers Handelsblad vindt men een uitvoerig bericht omtrent de verbeterde schapenteelt in Esthland. Eerst voor 7 jaren nam men er proeven ter invoering van merinos of fijnwoelige schapen, en het getal der uit Pruisen, Saxon en Moravie sedert dien tijd in Esthland ingevoerde schapen en bokken heeft ongeveer 4000 bedragen, die zich door behoorlijk toezigt en goede voeding, zoodanig vermeerderd hebben dat men thans in de verschillende kudden 19000 stuks telt, zonder de lammeren van dit jaar mede te rekenen; terwijl ook de daarvan komende wol volkomen aan de verwachting beantwoordt.

ENGLAND.

LONDEN, den 30 November. Onlangs reed leene reizende menagerie langs het kanaal van Bridge, tusschen Bella-Mahon en Landsford (Ierland.) Het voertuig stortte van den weg in het water, en door den schok sprongen de deuren der hokken open, waaruit tijger, spen, slangen, valken en andere viervoetige en tweevoetige dieren, ook vele vogels ontvlugten. De tijger nam die gelegenheid waar, om een goed maal te gebruiken, hergeen hem waarschijnlijk in langen tijd niet te beurt gevallen was. Eene gams en een ap waren spoedig versnonden, en hij had reeds een bea tot zijn derde geregt geromen, alvorens men zich van hem meester had kunnen maken, ten einde hem weder in zijn hok te sluiten, hetwelk niet zonder groote moeite en gevaar volbragt werd.

Donderdag nacht, omstreeks 12 ure, werd de voorgevel van het uitgestrekte graanpakhuis van Mr. Goulding, aan den waterkant van Horsejydow langs de Theems gelegen, ontdekt in brand te staan, en in drie uren tijds waren de zolders en ongeveer 2000 quarters tarw eene prool der vlammen. Er was een over tot het droogen van koren in dat pakhuis, waardoor men vooronderstelt dat de brand ontstaan is. Er was overvloed van water, en de ijver der spuitkasten was voorbeeldig, maar bij de eerste

ontdekking van den brand hadden de vlammen reeds zoodanig de overhand bekomen, dat alle tunne pogingen om eenig gedeelte van het pakhuis te behouden vergeefs waren. Het voorwand van de brik Planter, aan den aangrenzende werf aan den grond liggende, en eene kostbare lading inhebbende, vatte bij den brand vuur, en deszelfs boegspriet, loopend want en tuigagie werden door de vlammen verteerd; verscheidene kleine vaartuigen bekwamen ook schade. De schade van verbrand eigendom beloopt meer dan 15,000 p. sc.

Gisteren is hier in het Zuid-Amerikaansch koffijhuis eene zamenkomst gehouden, strekkende om de inbrekking der koren-wetten te bewerken door het vormen van anti-korenwets genootschappen. De voorzitter, Mr. Hawes, ontwikkelde het doel der zamenkomst, de vorming namelijk van genootschappen, zoo in Londen als door geheel het land, wier werkzaamheid voornamelijk daarin bestaan moet om alle mogelijke informatie te bekomen en door den druk bekend te maken nopens den aard en de werking der tegenwoordige koren-wetten, in de hoop dat zulk eene kennis op de gemakkelijkste en meest voldoende wijze moge leiden tot derzelver afschaffing. Hij toonde voorts aan, dat voor het doel elk dier genootschappen niet te talrijk moest zijn, maar dat het wenschelijk was dat zich veel zulke genootschappen vormden. Eenige resoluties werden daarom voorgesteld en aangenomen, waarbij het genootschap no. 1 voor Londen, georganiseerd, het getal der leden op 30, en het intregeld op een guinje bepaald werd. Voorts werden berichten van Nottingham en Dundee medegedeeld, blijkens welke men in die steden ook reeds bezig was met zulke genootschappen op te rigten.

FRANKRIJK.

PARIS, den 2 December. Er is gisteren een courier naar Prins Talleyrand afgezonden om zijne terugkomst te Parijs te bespoedigen. De jongste berichten, welke het ministerie uit Londen ontvangen heeft, hebben eenige aanleiding gegeven tot de geruchten, die in de laatste dagen omtrent het afsteden van lord Grey in omloop zijn geweest. Men wenschte wel dat Prins Talleyrand zich, in gevalie die gebeurtenis plaats greep, te Londen mogt bevinden.

Men blijft zeggen dat Vittoria over is en dat men de insurrectie als gedempt mag beschouwen. Wij vinden hieromtrent evenwel niet dan verwarde en onzekere berichten, maar niet het minste officiële rapport.

Het avond-bulletin van het Journal de Paris vergeroegt zich met te zeggen: „Onze Bajonner correspondentie levert ons geene nadere berichten omtrent de operatien van het leger van Saarsfield in de Beskische provincien. Er blijft een aantal insurgenten naar het Fransche grondgebied vlugten. Onder dit aantal bevinden zich vele munniken. De tijdig van de nedertaag der insurgenten, die zich te Morella, in het koninkrijk van Valencia, verzameld hadden, heeft zich niet bevestigd; maar brieven uit Perpignan van den 25sten melden, dat zij aangetast stonden te worden: men voedde geenen twijfel omtrent hunne spoedige verstroojing.”

Een brief van den 25sten II. uit Behobia uit zich aldus: „Het binnenrukken van de troepen der Koningin te Vittoria schijnt stellig, men durft er evenwel nog geen onvoorwaardelijk geloof aan geven; sedert eenigen dagen heeft men die stad reeds zoo dikwerf stormenderhand doen inemen, dat men thans meer stellige berichten wenscht te hebben, alvorens toe te geven dat de generaal Saarsfield, die men zeide in ongenade vervallen te wezen, er bezit van genomen zou hebben. Het gerucht is evenwel nog nimmer met zoo waarschijnlijke bijzonderheden vermeld geworden. Een twintigtal, Carlistische officieren uit Vittoria aangekomen, heeft zelf zijne nederlaag verhaald. Volgens hun verhaal, hetwelk niet verdacht kan wezen, (een officieel bericht ware toch stellig), had de onder Saarsfield staande kolom, na de insurgenten op den 20sten geslagen te hebben, den volgenden dag te Vittoria moeten binnen trekken, de tweede kolom had Bilbao bijna gelijktijdig moeten bemagtigen en de regter vlagel had Lorenzo, die zich te Logrono geblokkeerd bevond, moeten bevrijden.”

Men ziet alzoo dat dit gansche bericht slechts opgeeft wat er had moeten gebeuren; maar hoe groot is niet veeltijds in de oorlogskans het verschil tusschen dit en het werkelijk gebeurde. Reeds een postscriptum van evengemelden brief geeft te kennen, dat de voorspelling voor het minst reeds in de dagteekening heeft gefaald. Zie hier dit postscriptum.

Heden is er uit St. Sebastiaan een officier aangekomen met dépêches voor de Bajonner autoriteiten. Ik heb hem gesproken en hij heeft mij stellig verzekerd, dat de troepen van Saarsfield den 22sten te Vittoria binnen getrokken waren, eene tweede kolom marcheerde op Bilbao.”

Het Bajonner blad la Sentinelle des Pyrenées zegt kort af, dat de generaal Castagnon het binnentrekken van 11,000 man binnen Vittoria vermeldt, maar aan wien de generaal zulks berigt, voegt dit blad er niet bij, alleenlijk spreekt het, iets later, van het overgaan van Vittoria op den 21sten, als van eene reeds bekende gebeurtenis.

Een postscriptum van dit Bajonner blad, geschreven den 27sten II. des avonds ten elf ure, luidt als volgt: „Eene estafette, die op het oogeblik aankomt, brengt ons de volgende berichten. De troepen der Koningin zijn den 25sten Bilbao binnengetrokken, zonder den minsten tegenstand te ontmoeten; de stad was gesloten en 24 uren waren aan de inwoners vergund, om zich over te geven. De stad Bilbao is ont-ruid geworden door de insurgenten, die zich deels naar Ascotia, deels naar Navarre begeben hebben. Heden ten drie ure, des namiddags, heeft de generaal Castagnon eene uitval bevolen, tot afsnijding van den aftogt aan de rebellen. Al de vrijwilligers van St. Sebastiaan gaan zich met het garnizoen in beweging stellen. Van den anderen kant heeft de Ajuntamiento sloepen doen wapenen, om de Carlisten de vlugt over zee te beletten.

„Het veroveren van Vittoria luidt geen twijfel. Daags voor het binnenrukken der troepen, was een naar de rebellen afgezonden parlementair lefhartig door hen vermoord geworden; de troepen, zulks vernemende, hadden luidkeels gevordert, ten aanval gevoerd te worden. Er had een gevecht plaats gehad, en de insurgenten waren volkomen geslagen geworden.”

NEDERLANDEN.

BREDA, den 5 December. De Emancipation van den 3 December kan het verdrag van Zochoven nog maar niet vergeten, en zegt: „Gisteren hebben wij reeds van den onaangenamen indruk gesproken, welken die conventie over het algemeen in België heeft te weeg gebracht. Wij kunnen nu als getuigen bijbrengen den Courrier de la Meuse en den Politique. Het belang van beide landen was bij die zaak in het spel. België vorderde de vrije vaart op de Maas; Holland wilde zijne troepen over Belgisch grondgebied naar Maastricht hebben. Bij dien staat van zaken, was het billijk, dat dezelfde conventie de beide punten regelde, of dat de Hollandsche commissarissen ten opzichte der vaart op de Maas dezelfde verbindtenissen aangingen, als de Belgische commissarissen ten opzichte van den overtocht der troepen over ons grondgebied hebben aangegaan. Doch dit heeft geen plaats gehad. Er is slechts een verdrag gesloten, hetwelk den Hollanders hunnen elsch toestaat, en waarin geen gewag van de Maasvaart wordt gemaakt.”

Voorts deelt de Emancipation verscheidene roof- en moordgevallen mede, die in België nog aan de orde van den dag zijn, en waarmee dat Fransch-Belgisch dagblad geheele kolommen vult, waarschijnlijk, om dergelijks een bewijs aan zijne lezers te geven van de voortbrengselen van het Leopoldsche bestuur.

De Emancipation van den 4 December, deelt de zitting mede der Belgische kamer van den 2 dezer. Verscheidene leden roonden zich onvergenoegd over het Leopoldsche bestuur, en hadden vele klagen in te brengen; de eene over de kreeten, die de Belgische officieren nu en dan aanheffen van: *Leve de Prins van Oranje!* de andere over de belasting; een derde over het financie systeem; een vierde over de ministers; een vijfde over het verdrag van Zochoven. Het lid de Robaulx zeide, onder anderen: „Alvorens gelden voor het ministerie toe te staan, moet men nagaan of het zijn plicht doet. Ik heb van eene conventie van Zochoven hooren spreken, die alleen verbindend voor ons is en geheel ten gunste der Hollanders. Ik vraag de stukken nopens die conventie.” Hij voegde er bij, dat het Belgische ministerie steeds ijdel beloften deed, en geen vertrouwen verdiende. Het lid Dumorsier schreeuwde: dat de eervan België aangerand werd, en de constitutie in 4 punten was geschonden. Het lid Gendebien beeerde ook, dat het ministerie ijdele beloften deed. „De nieuwe belasting zal men ook bederven, gelijk men alles bederft. De leden vorderden stukken nopens het verdrag van Zochoven; de Fransche minister Evain verklaarde, dat hij niets anders dan het verdrag zelf had. Eindelijk werden den leden beloften gegeven, waarmee zij niet trevreden waren.

Men leest in het Journal d'Arjon; „Een gebouw, dat men vooronderstelt van

Romanschen oorsprong te zijn, is ontdekt geworden op het grondgebied van Hoog-Schieren, gemeente Estelbruck. Hetzelve is gelegen in eene vlakke, op driehonderd ellen van den gemeenteweg, die van Hoog-Schieren naar Schrondeweiler leidt. Dit gebouw is slechts met omstreeks een' voet aarde bedekt. Men heeft een klein vertrekje ontdekt, dat eene badkamer schijnt te zijn. De muren zijn onbeschadigd en versierd met schilderwerk, waarvan de kleuren nog zoo frisch zijn, dat zij het voorkomen hebben, alsof dezelve nog slechts voor weinige jaren geschilderd waren. Men heeft ook uit dit zelfde gebouw twee grondslagen van kolommen en twee kapitelen van zandsteen gehaald, welke men herkend heeft als uit de mijnen van Beaufort getrokken te zijn. Voorts heeft men eene groote menigte pannen van verschillende grootte en kennelijk van Romensch maaksel, als ook eene vierkante bel van donker rood koper en spijlen van wit been gevonden. De overheid heeft de noodige maatregelen genomen, om zonder het recht van eigendom te benadeelen, alles, zoo nauwkeurig mogelijk, in het belang der kunsten en wetenschappen, te doen opgraven.

LEEUWARDEN, den 9 December. Bij Zijner Majesteits besluit van den 16 November 1833, no. 5 zijn onder anderen gedaan de navolgende benoemingen:

Bij het 2de batalion der 1ste afdeling mobiele Vriesche schutterij: Tot kapitein, Mr. Anne van der Laan. Tot 1sten luitenant, Cornelis van Rees en Tot 2den luitenant Eelko Klazes Westerau.

Uit 's Gravenhage wordt gemeld dat het Gouvernement reeds deszelfs antwoorden ingezonden heeft op de gemaakte bedenkingen der afdelingen, omtrent de beide ontwerpen van wet, houdende een accijs op den turf en de steenkolen. Ten gevolge daarvan zijn in beide deze ontwerpen eenige wijzigingen voorgedragen, welke reeds bekend zijn. Op eene vrij algemeene aanmerking, betreffende den accijs op den turf, dat men deszelfs toestemming niet kan geven aan eene rijks-belasting op den turf en steenkolen, uit hoofde van het niet toepassen van eenen accijs op het brandhout, en dat de noodwendig te verlenen vrijdommen, aanleiding tot sluiken zullen geven, en dezelve meer geschikt maken voor eene gemeente-belasting, is geantwoord, dat, bij vroegere beraadslagingen, het ondoenlijke eener algemeene heffing op het brandhout genoegzaam is betoogd, zoo wel als het moeilijke, om dezelve gedeeltelijk bij omslag te heffen; dat tegen de gevreesde misbruiken van den vrijdom, eensdeels gezorgd is door het opleggen der verplichting ter veraccijnsing van een zeker gedeelte van den inslag, en dat anderdeels door een nauwkeurig toezigt daartegen zal worden gewaakt, en dat de tegenwoordige voorgedragen wijze van belasting, immers wat den turf betreft, de gemeenten in staat stelt, om, bij wijze van opcenten, den plaatselijken last gereedelijk te kunnen innen.

Volgens het thans bij de tweede kamer der staten-generaal ingekomene ontwerp van wet op de grondbelasting, blijft de hoofdsom der belasting bepaald op f 8,426,177, doch zal de helft van die som door de provincien en gemeenten worden gedragen naar de verkregene uitkomsten van het kadaster, terwijl de wederhelft over de provincien zal worden omgeslagen in voege als volgt: Noord-Brabant f 351,328; Gelderland f 326,358; Zuid-Holland f 996,190; Noord-Holland f 956,302; Zeeland f 271,902; Utrecht f 261,665; Vriesland f 589,013; Overijssel f 165,683; Groningen f 244,386; Drenthe f 47,250.

Dezer dagen is het kader geregeld der onderconstructeurs op de onderscheidene rijks werven, en zijn tot dat einde eenige aanstellingen gedaan; ook wordt weldra eene organisatie van het corps ingenieurs van den waterstaat te gemoet gezien.

Men meldt uit den Wieringerwaard, dat in den vroegen ochtend van den 2 dezer, ten 4 ure, aldaar door een aantal ingezetenen, eene schudding is gevoeld, belangrijker, dan men immer te voren, bij het zwaarste onweer had ontwaard. Dezelve heeft 20 à 25 seconden aangehouden. Een uur te voren had het hevig gewaaid, doch op het oogenblik dat de schudding zich deed gevoelen, was het weder vrij kalm.

De geschiedenis der Nederlanders, buiten Europa, staat eerstdaags met een belangrijk werk vermeerderd te worden, te weten: *Over den oorlog op Java, van 1825 tot 1830*, beschreven door den heer majoor de Stuers, chef van den staf bij den opperbevelhebber der troepen in de provincie Zeeland, voormaals in onderscheidene militaire betrekkingen in Indië dienende, en die den oorlog van deszelfs begin tot het einde heeft bijgewoond. Dit werk is in de Fransche taal geschreven, zal worden uitgegeven bij de boekhandelaars S. en J. Luchtmans, te Leiden, in groot quarto formaat gedrukt bij C. A. Spin, te Amsterdam, op best veen papier, en voorzien zijn van een aantal platen, portretten en kaarten.

MENGEWERK.

EELKO LIAUCKAMA,
ABT VAN LIDLUM.

Even als zijn naamgenoot, van wien de korte levensschets door mij vermeld is in het Mengelwerk van de Leeuwarder Courant van Dingsdag den 9 Julij 1833, No. 55, uit het oud adellijk geslacht der Liauckama's gesproken, gaf deze Eelko reeds als jongeling blijken van godsvrucht en geneigdheid tot het kloosterleven. Nog jong zijnde, werd hij priester gewijd en tot Pastoor van Berlikum verkozen, in welke bediening hij zijne gemeente door het voorbeeld van een ongemeen gestreng en vroom leven, tot een goed gedrag opleidde. Na den dood van Pibo Sibranda werd hij in het jaar 1328 tot twaalfde Abt van Lidlum verkozen.

Zijne nieuwe waardigheid aanvaard hebbende, hield hij zich, zoo mogelijk nog gestrenger aan de voorschriften zijner orde, door vasten en kastijdingen kwelde hij zijn ligchaam en verrigtte blootsvoets bij nacht en dag, zoo wel in den winter als in den zomer, de kerkelijke diensten. De kerken van Sexbierum, Spannum en Berlikum, welke laatste hij zelf gesticht had, bleekens een opschrift nog in de nieuw opgebouwde kerk van dat dorp voorhanden, bragt hij onder het gebied van zijn klooster; bovendien verbeterde hij de gebouwen aan hetzelve toebehoorende, zoo als onder anderen het Abthuis op de St. Michielsberg of Bajum, hetwelk hij voltooidde.

In het vermanen zijner onderhoorige Geestelijken om zich wel te gedragen en het volk door hun goed voorbeeld te stichten, ging hij zachtzinnig te werk, maar wanneer hij onwilligen en ongehoorzamen ontmoette, was hij zeer gestreng in het straffen, en haalde zich daardoor den haat der ongebonden, wellustige en luije monniken op den hals. Vooral leidden de zoogenaamde Leeken, wonende in de gestichten van de kloosters, dikwijls ver van hunne opperhoofden verwijderd, een slecht en ergerlijk leven.

Van tijd tot tijd was Liauckama reeds naar de twee landhoeven, onder Boxum gelegen, Mornikhuis en ter Porte genaamd, aan zijn klooster toebehoorende en door zoodanige Leeken bewoond, gereisd, en had hun tot een beter gedrag vermaand, ook wanneer hem zulks noodzakelijk voorkwam, de voornaamste belhamels der oproerigen gestraft. Dit gedrag verbitterde de gemoederen van deze deugnieten meer en meer tegen hunnen Abt en zij wachtten slechts eene gunstige gelegenheid af, om zich van dezen gestrengen opziener te ontdoen. Weldra bood zich deze aan, en wel verre van zich het edele en prijzenswaardige gedrag en de voorbeeldige levenswijze van den godvruchtigen Liauckama, of de slechte gevolgen van hunne misdaad te binnen te brengen, ademden zij niets dan wraak.

In het jaar 1332 kwam de vrome Abt hen volgens gewoonte weder bezoeken en vermaande hen, daar zij in hunne ongebonden levenswijze volhardden, op nieuw tot verbetering. Ofschoon niets dan haat en wraak in het hart voerende, ontvingen zij hem vriendelijk, verzochten hem ten maaltijd, onthaalden hem voortreffelijk en noodigden hem gestadig om van eenen zwaren drank, welke zij hem toedienden, te drinken, met oogmerk om hem beschonken te maken en vervolgens hun plan ten uitvoer te brengen. De Abt, een zeer matig man, had wel een tegenzin in dit gedurig drinken, doch om de vriendelijke noodiging zijner gastheeren, welke hij voor opregt hield, niet te versmaden, deed hij hun evenwel bescheid: dan dergelijke overdaad niet gewoon, moest hij braken, hetwelk hij om de schande te bedekken, zoo heimelijk mogelijk in de wijde mouwen van zijn gewaad deed, doch de alles bespiedende verraders hadden het gezien, en nauwlijks was de brave man in zijne slaap-cel gekomen, of zij braken dezelve open en verwteten hem zijne dronkenschap; vruchteloos wil hij zich verontschuldigen, zij wezen hem de blijken daarvan aan, en toen hij nog iets wilde inbrengen, sloegen zij hem met eene knods op het hoofd, dat de hersenen er uitspatten, en wierpen zijn lijk door het venster in de gracht. Den volgenden morgen werd het door eene vrouw, welke daar bij toeval voorbij kwam, ontdekt en het gruwelstuk aan de dorpelingen bekend gemaakt. Het geheele dorp kwam op de been, het lijk werd in eene doodkist gelegd, naar Lidlum gebracht, en aldaar in het klooster begraven. Eelko is naderhand bij de nakomelingschap als een Heilige vereerd geworden, en heeft volgens het geloof van die tijden, mirakelen gedaan. Zijn lijk, hetwelk eertijds in eene tombe rustte, is in het jaar 1528 door Keppel, den toenmaligen Abt van Lidlum, daaruit genomen en achter aan in de kerk geplaatst (*).

De moordenaars van den Abt zijn met list gevangen genomen en aan staken gebonden, levendig verbrand. Het slot, waarin de moord gepleegd was, werd verwoest en de landerijen verkocht. Ter nauwernood was de Utrechtsche Bisschop te bewegen om Keimpe Weidum, tot opvolger van Liauckama verkoren, te wijden, oordeelende dat de moordenaars eenen Abt onwaardig waren, en niet dan met veel moeite belette de gemelde Keimpe het oogmerk van de naburige Edelen om het geheele klooster te vernielen, door hun onder het oog te brengen, dat het niet billijk was de onschuldigen met de schuldigen te straffen: zoo groot was de algemeene verontwaardiging over den moord aan dien onschuldigen man gepleegd.

Eelko Liauckama schijnt niet geheel van dichterlijk talent ontbloot te zijn geweest, althans men vindt een paar gedichtjes van hem, uit welke (beide later door de uitkomst bevestigd) men bovendien zijnen voorspellende geest heeft willen bewijzen. Het eerste doelende op de onlusten tusschen de Schieringers en Vetkoopers, in volgende tijden ontstaan, luidt aldus:

Ws vrij Friesch schill' aeck waerda weij
As ick jumma sidsa meij,
Och! och! schrjter den'al
Uwt uws neljkomlingen ongeval.
Want troch uws sounne, sil folle quae schaen
As ick innerlijck ken sjaen.

En het tweede op het toekomende lot van het geslacht Dekama toen nog Dequama genoemd, betrekking hebbende, was van dezen inhoud:

As Dequama da middelsta boeckstave verliest.
En for da tredda in othra kiest,
Schilt haegh acht wessa, en prospererje.
Den hondert en fulje jeer daer netj
Schilt maest wirda weij, en gretlijck declinerje,
Mar wer boppa comma:
As ick trogh Gods wijsheijt wol hab vernomma.

B. v. S.

ANALECTA WITTIANA.

I.

Dat de Raadpensionaris DE WITT, ter gelegenheid dat de leden der Staten van Holland den eed in zijne handen op het Eeuwige Edict afleiden, in eene hooge gemoedstemming was, zal men gereedelijk gelooven. Mr. Nicolaas Vivien, Pensionaris van Dordrecht, zat op zijne gewone plaats aan de linkerhand van den Raadpensionaris, en hield zich eenigzins onledig, door het pergament van eenen Almanac of Heerenboekje, met een pennemes aan reepjes te snijden. „Wat doet Gij? Neef!” vroeg DE WITT. Het antwoord was, „ik beproef wat het pergament tegen het staal vermag.”

II.

In den jare 1808 heeft de Staatsraad, Mr. Jan Hinlopen, mij verhaald, dat hij uit de nalatenschap van zijnen Neef, Mr. Jacob Groes, voorheen Lid der regering te Hoorn, eene zeer aanzienlijke verzameling van Staatstukken enz. verwachtte en dat daarbij in het oorspronkelijke bewaard werd, een brief door Mr. Nanning Keiser geschreven aan Mr. JOHAN DE WITT, toen deze in den jare 1653 benoemd zijnde tot Raadpensionaris, uit hoofde van zijne jonge jaren en gebrek aan ondervinding, zwaarheid maakte, om dit gewichtig ambt aan te nemen. Keiser was een van de zes Hollandsche Regenten of Ministers, die in den jare 1650 op last van Prins WILLEM II, waren gevangen genomen en naar Loevestein vervoerd; hij stelde alzoo een bijzonder belang, dat de zoon van zijnen loggenoot Mr. JACOB DE WITT, in gemelde bediening optrad, als kunnende van dezen beter dan van eenen anderen de handhaving van hun steizel van regering zonder Stadhouder verwachten en kennende des mans bekwaamheid en standvastigheid.

Keiser drong zijn verzoek aan met alle mogelijke gronden, tot overtuiging, en voegde er ten slotte de merkwaardige woorden bij: „maar wanneer Gij het ambt neemt dan moet Gij het U als onverschillig voorstellen, of Gij geheel of aan stukken in de doodkist komt.” De heer Hinlopen is kort daarna overleden en hierdoor ben ik buiten de mogelijkheid geweest, later aanvraag te doen, om dien brief te zien, en denzelven letterlijk af te schrijven.

(*) Het stedeisel van den vromen man was voor eenige jaren nog aanwezig op Liauckama-Statte bij Sexbierum, en is na het afbreken van dit gebouw, sedert dien berigt heeft, in bezit gekomen van den Heer Baron van Geopman, Onsteln bij Zurphen.

TWEE EN TWINTIGSTE UITLOTING DER OORLOGLASTEN

Maandag den 2 December te 's Gravenhage gedaan.

No. 13043, 5731, 12625, 6688, 12564, 9766, 7426, 14047, 9744, 9672, 2205, 3583, 10334, 3836, 8997, 7885, 201, 4865, 14266, 4850, 7112, 12948, 1713, 9756, 13532, 8196, 8222, 207, 8558, 123, 10667, 4716, 4030, 175, 9074, 13356, 13357, 13463, 1968, 13716, 12546, 6497, 11364, 11650, 836, 6575, 19, 11969, 1035, 4237, 136, 2290, 8926, 2166, 2621, 9911, 6912, 9901, 11035, 14465, 7402, 5956, 14577, 731, 9837, 4058, 12181, 9736, 14879, 12595, 8021, 11720, 12453, 13434, 12233, 9063, 1304, 13552, 13705, 3603.

160ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

9de Lijst. No. 15162, een prijs van f 100,000. 14777, een prijs van f 5000.
No. 11956, 11737, ieder een prijs van f 1000.
10de Lijst. No. 18714, 13823, ieder een prijs van f 1000.
11de en 12de Lijst. Geene.
13de Lijst. No. 2525, een prijs van f 50,000.
14de Lijst. No. 3162 en 17015, ieder een prijs van f 1000.
15de Lijst. No. 1206 en 6300, ieder een prijs van f 1000.
16de Lijst. Geene.

ZWOLLE, den 4 December.

Ter vervulling van de door het bedanken van den Wel Eerw. Zeer Gel. Heer P. Boeles nog steeds voortdurende vacature in de Hervormde Gemeente alhier, is heden door den breedten Kerkeraad gemaakt het navolgende twaalfal: DD. de Meijter te Voorburg, Gunning te Hoorn; Schrader te Raalte, Huidcooper te Woudenberg, Roldanus te Duisburg, van Heijst te Gouda, Hingst te Goijnga, Blijenberg te Engelbert, Timmer te Garnwerd en Oostum, Schakking te Zuidwolde, Hooftje te Zaltbommel en Diesel te Rhenen.

De edele belangstelling der Nederlandsche Natie, om elk ongelukkig lid derzelve bij te staan, moet thans weder, zeker niet zonder de gewenschte gevolgen, worden ingeroepen, voor hem, dien in dienst van het vaderland het zwaarste lot heeft getroffen; deze, de ongelukkige Kanonnier, *Adriaan Sturm*, verloor den tweeden Augustus jl. nabij Axel, in het 5de district van Zeeland, door een noodlottig toeval, bij de exercitien van zijn wapen, zijne beide armen.

Een zedelijk en onbesproken gedrag, gepaard met eenen onbegrensden dienstijver, had hem tot eenen der beste Kanonniërs der bezetting gemaakt; zoodat hij ten volle de edele deelname waardig was, die zijne krijgsmaaktters en vele andere echte vaderlanders in hem stelden. Eene Commissie van Officieren, is uit de ondergeteekenden zamengesteld, om de voor hem gedane liefdegaven te ontvangen en aan te wenden, met het doel, hem daar voor eenig Kunstwerktuig te verschaffen, dat, hoe weinig ook, zijne verlorene ledematen kan herstellen. Om dit met vrucht te bereiken, zoekt zij alle Heeren Doctoren, Meebanicussen, of wie zulks doen konde, haar hierin met nuttige raadgevingen te willen bijstaan. Het overige zal sollede besteed worden, om hem daarvoor eene vaste jaarlijksche toelage bij zijn pensioen te bezorgen, en daardoor in zijne vermeerderde behoeften te voorzien.

Niettegenstaande de zoo prijzenswaardige verzorging van verminkte Krijgslieden, door ons Gouvernement, is het aan hetzelve even, als aan alle anderen onmogelijk, om in die verzorging naar den eisch van verschillende en bijzondere omstandigheden te voorzien; hiervan doordrongen, geeft de Hollandsche Natie door hare belangstelling in verminkte of ongelukkig gewordenen verdedigers harer heiligste regten en belangen, het schoonste voorbeeld aan Europa; en deze nog nimmer verloochende belangstelling noodzaakt bijna de genoemde Commissie, om het ongeluk van dezen landgenoot aan de geheele Natie bekend te maken; geenszins aarzelt zij, om bij deze bekendmaking tevens, die belangstelling op nieuw in te roepen. Het zal hunne aangenaamste taak wezen, om al de liefdegaven, die zijne overige wapenbroeders, echte vaderlanders en menschenvrienden aan hem zonden willen doen, even als de boven verzochte inlichtingen te ontvangen, waarmede zij zich in het geheel, onder het adres van haren President, den Majoor *Stok*, der 5de afdeling Infanterie te Terneuzen, zoowel als elk der ondergeteekende leden in het bijzonder belast; zulken zal elke ontvangst openbaar worden gemaakt, even zoo als zulks later van de solidste aanwending van het geheele bedrag zal gedaan worden. Reeds vleit zich de Commissie met het gewenschte gevolg hazer hierbij gedane pogingen; en *Sturm*, die al den weldadigen invloed der algemeene belangstelling zal ondervinden, zal aan Europa doen zien, dat, onder de heilzaamste werking der gewenschte eendragt, de Hollandsche Natie, die zich zelf eene groote Provincie van haar Vaderland van eenen zwaren ramp bevrijdde, geen lid derzelve immer verlaten of niet boven verwachting zal ondersteunen.

De Commissie ter verzorging en verzachting van het lot van den ongelukkigen Kanonnier ADRIAAN STURM,

STOK, Majoor, Presid. De HAAN, Kap. der Artillerie.
JALINK, Kap. J. H. REXAU RIJSTERBORG, Kap.
J. BUDE, Kap. J. C. LAUNSPACH, 1ste Luit. der
Art. De SEIJFF, 2de Luit. Lid en Secretaris.

Op verlangen van genoemde Commissie, zal de ondergeteekende zich gaarne belasten, met het ontvangen van giften, welke men in deze Provincie ten behoeve van den ongelukkigen Kanonnier ADRIAAN STURM zoudt wenschen bij te dragen.
Leeuwarden, den 9 December 1833.
P. KOUMANS SMEDING.

Tusschen de jaren 1680 en 1690 leefde te Nijland, een dorp in Friesland, tusschen Bolsward en Sneek, een Schoolmeester, die wegens bekwaamheid en zucht voor de Friese taal en Geschiedenis beroemd was, en met den naam van *Meister Harke* bekend stond. Hij heeft een boek nagelaten met allerlei aantekeningen, waarbij zich tevens een groot getal korte spreken en spreekwoorden bevond in het oud Friesch.

Onder dezen is er één, welke mij als bijzonder opmerkelijk is voorgekomen:

- Dy moord der Witten
- Wier 't wurk der Briten.

(De moord der H. H. C. en J. DE WITT, was het werk der Engelschen.)

Zakelijke bewijzen voor de waarheid van dit gezegde kwamen mij niet ter hand, maar wanneer wij overwegen, welk een snood mensch Koning CAREL II., meermalen vergeleken bij Tiberius, was, hoe hij in zijnen haat tegen Holland werd bijgestaan door zijnen broeder den Hertog van JORK, die het: *delenda est Carthago*, tot zijne spreuk voerde, en hoe boos en goddeloos van oudsher en later de Engelsche Regering handelde, en dan tevens beseft, welk eenen tegenstand de Koning in de wijsheid en kracht van beide Staatsmannen had ondervonden, en dat het gebeurde in 1667 *Hollands Glorie in Chastam*, voorzeker eenen scherpen doren in het vleesch had gelaten, en eenen blijvenden haat gewekt, dan erlangt de stelling, dat de Engelschen tot den moord der H. H. DE WITT hebben medegewerkt, ten minsten een hoogen graad van waarschijnlijkheid.

IV.

In D. II. bl. 504 van mijn *Staatkundig Nederland* is gezegd: „dat er vele afbeeldingen bestaan van zijn gelaat; de beste is voor de uitgaaf der *Brieven* door *Houbraken*, gemaakt naar de origineele schilderij van *C. Netscher*.” Ik heb later eene prent op een grooter blad gezien, waarop de Raadpensionaris is afgebeeld in een Japanschen rok. Aan den onderste rand was door iemand, waarschijnlijk door *Mr. H. van den Honaert*, die aan de jongste dochter van de WITT trouwde, geschreven: „Deze prent is de meest gelijkende van alle afbeeldingen, welke er van het gelaat van Papa bestaan.” Deze afbeelding verscheen in in den jare 1667, kort na het sluiten van den vrede te *Breda*, en is voorzien met het volgende opschrift van *Gerard Brandt*.

Dees prent verbeeldt den man daar God den Staat door sterkt.
Het Hollandsch wonder, 't welk ontelbre wond'ren werkt.
Dat groot verstand werd in geen kleine plaats besloten;
Hier leeft het in den Raad — daar zweeft het op de Vloten,
Of strijdt door 's Broeders arm, voor 't regt der vrije Zee.
Zijn zorg verwilt verraad, 'zijn dapperheid maakt vree.
De gulde Vrijheid dankt dien voorspraak en beschermer.
De lonwer kroon' dit hoofd. Men hou dit beeld in marmer.
Geschied- en Letterk. Mengelwerk van Mr. J. SCHELTEMA V. 2 St.

DE TOOVERKRACHT DER SLANGEN.

Er heerscht een bijkans algemeen denkbeeld, zelfs onder de Natuurkundigen, dat er verscheidene soorten van Slangen zijn, welke de kracht bezitten, vogels en kleine vermoedige dieren te betooveren, terwijl zij hunne oogen op hen rigten, zoodat het arme schepsel een buit van zijnen vreeselijken vijand wordt. In het Zuiden van Afrika, alwaar overal slangen in groote menigte gevonden worden, is naar *BARROWS* bewering deze omstandigheid zoo algemeen bekend, dat bijna niemand daaraan twijfelt. Zekere soorten van slangen, b. v. de ratelslangen (*Crotalus*) hebben eene zeer onaangename uitwaseming, en menschen, die zich lang in hunne tegenwoordigheid ophouden, krijgen hoofdpijn, duizeling, enz. Of nu deze uitwasemingen of de staroogende aanblik van deze slangen, of eene andere oorzaak, dieren, die hun te naderen, zoo tot zich trekken en betooveren, dat zij niet ontvlugten kunnen, maar hun ten buit worden, dan of, daar zich de slangen gemeentlijk in boomen ophouden, waar de vogels hunne nesten hebben, deze derhalve toeschieten, om hunne jongen te beschermen, of dat nog eene andere omstandigheid tot deze betoovering der dieren bijdraagt, is nog niet bewezen. De invloed van de tooverkracht der slangen echter zal zich niet slechts tot de dieren, maar ook tot de menschen uitrekken, zoo als veele geloofwaardige ooggetuigen verzekeren.

Toen *LEVAILLANT* in het Zuiden van Afrika reisde, bemerkte hij eens, dat de takken van den naaststaanden boom zich bewogen. Kort daarop hoorde hij het doordringend geschrei van den beenbreker (*Lanius Linn.*) welke in verrukking scheen te zijn: wanneer hij er de oorzaak nader van onderzocht, zag hij tot zijne verwondering op den tak, welke kort bij dien was, op welken de vogel zat, eene zeer groote slang, welke zonder zich in het minste te verroeren, met eenen uitgestreken hals en vlammen de oogen het arme dier aanstaarde. De vogel sloeg krampachtig met de vleugels, het was, als of hem de schrik alle kracht ontnomen had; hij kon niet vliegen. — Iemand haalde een snaphaan, maar toen hij weder kwam, was de vogel reeds dood en nu werd de slang ter neder geschoten. De vogel en de slang waren 3½ voet van elkander verwijderd.

Op eenen anderen tijd vernam *LEVAILLANT* in een rietboschje een doordringend smartelijk geschrei, hij ging er zachtken heen, om te zien wat de oorzaak daarvan ware. Hier bemerkte hij eene muis, welke stuipertrekkingen had, twee schreden van haar was eene slang, welke het dierje aanstaarde. Zoodra de slang *LEVAILLANT* bemerkte, ontvlood zij, maar hare tooverkracht had reeds gewerkt. De muis stierf in *LEVAILLANT*'s handen, zonder dat hij door het opmerkzaamste onderzoek de oorzaak van den dood ontdekken konde.

DR. MICHAELIS heeft in Noord-Amerika vele van de geloofwaardigste mannen gesproken, die ooggetuigen van de tooverkracht der slangen geweest waren, welke door hunnen aanblik alleen, muizen, rotten, eekhoorentjes en kleine vogels betooverd hebben. Een van zijne vrienden hoorde eens op eene wandeling het klagende geschrei van eenen vogel, welke den kruin van eenen boom in alijd nauwere kringen angstig omsladderde. Bij het midden van den boom lag tusschen de takken eene groote zwarte slang, welke den kop in de hoogte gerigt had, en welke hij neerschoot. Dadelijk ontvlood de vogel. Misschien was hij de slang nog niet te na gekomen. Een ander ooggetuige zag eere rot welke gedurig meer en meer eene slang naderde, waarbij zij zich angstig kromde, maar weldra in de opene bek van haren vijand liep.

Dezelfde Natuurkundige verhaalt dat hem de uitwaseming van eene ratelslang, welke hij onderzocht, eenmaal tamelijk lang zijn verstand verbijsterd heeft; hij is als dronken geweest, was naar bed gegaan en eerst na een half uur weder volkomen tot zich zelven gekomen. Meer menschen op het eiland Ceylon en op de Kaap de Goede Hoop willen dat zij de tooverkracht der slangen zelve ondervonden hebben, en op Corea en aan de Senegal gelooven, naar het verhaal van den Franschman *Blanchot*, de negers algemeen daaraan.

De Amerikaanse Natuurkundige te Philadelphia, de heer *BARTON*, daarentegen ontkent deze tooverkracht der slangen en voert eene andere oorzaak ter verklaring aan. Hij onderzoekt, namelijk, welke soorten van vogelen vooral aan de tooverkracht der slangen blootgesteld zijn, en in welk jaargetijde dit geschiedt. Vogels, welke hun nest onder in de bosschen hebben, zullen vooral de tooverkracht der ratelslangen gevoelen, dewijl deze niet op boomen klimt; dit doen alleen de zwarte slangen en andere slangensoorten. Op de boomen treffen zij vogelnesten aan; waaruit zij de jongen verlaten, de oude vogels sjen hier heen, zoeken dezelve te verdedigen en verheffen een klagend geschrei. De moeder zet zich op eenen tak in de nabijheid der slang neder, schiet op deze los, maar de vrees en zucht tot zelfbehoud, dwingen haar dikwijls tot den terugtogt. Zij verlaat de slang maar slechts voor een oogenblik en keert dan tot de verdediging harer jongen terug. Somwijlen gelukt het, indien zij op de slang aanvult met hare vleugelen, door de kracht van haren snavel en hare klauwen. Verslindt de slang de jongen zoo is de moeder aan geen zoo groot gevaar blootgesteld, dewijl zij geen lust meer heeft ook deze te verslinden; dan daar de eednat der slangen zeer groot en hunne maag zeer wijd is, zoo wordt ook nog de moeder, welke de strijd voortzet, dikwijls een offer van de wrakzucht der slangen. Dit is de katastrofe welke de Hr. *BARTON* bedoelt, dat het sprookje van de tooverkracht der slangen bevestigd. Als een ander nauwkeurig waarnemer, de Heer *RITTENHOUSE* een bijzonder klagend geluid aan den roodgloevenden Malsdief vernam, was hij dadelijk overtuigd, dat er zich eene slang in zijne nabijheid bevond en dat hij in gevaar is. Hij nam toen eenen steen op en wierp hem naar de plaats heen van waar het geschrei kwam. De vogel vloog weg, maar keerde dadelijk weder terug. De Hr. *RITTENHOUSE* ging naar de plaats, waar de vogel opgevlogen was en vond, dat hij op den rug van eene groote zwarte slang zat, welke hij met zijnen snavel pikte. De slang versloof juist een jongen vogel, en na de opgezwellene buik zag hij, dat zij reeds twee of drie andere jonge vogels moest vertoerd hebben. Hij doodde de slang en de oude vogel van dieer.

De Hr. *RITTENHOUSE* bewoort, dat het geluid en de beweging van den Malsdief voortdurend was, zoodat hij een slang betooverd was.

De *Hollandsche goldmine (Orde de Sijmon)* beweert een groot deel van Amerika en zijn nest heeft de gestalte van eenen buidel, welke tusschen eenen kabelvormigen boomtak bevestigd is. Deze voert meermalen strijd met de slangen welke zijn nest plunderen willen.

Pfennig Magazin. Aug. 1833.

•• Getrouwd:
Amsterdam,
den 5 December 1833.
J. H. SIMON, en
A. DALSMAN, van Sneek.

•• Heden morgen beviel voorspoedig van eenen welgeschapen Zoon, WIJKE F. HOFMA, geliefde Echtgenoot van B. F. VAN WALLINGA, Gorredijk, den 26 November 1833.
Mr. Brander.

•• Heden verloor van een' Zoon, HILTJE L. KRAMER, Huisvrouw van Leenwarden, den 29 November 1833.
J. VAN TEMMEN, Jz.

•• Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene Dochter, JOHANNA HERMANA FEICKENS, Echtgenoot van Mr. R. A. BENTHEM REDDINGIUS.
Sneek, den 4 December 1833.

•• Heden avond 7½ uur verloor zeer voorspoedig mijne geliefde Huisvrouw WIJTSKE WILHELMIJ, van een Zoon.
Bolsward, den 8 December 1833.
D. R. DE JONG,
Banketbakker.

•• Heden namiddag overleed zeer onverwacht, onze waarde Oom, GEPKE HENDRIKS BLAUW, in den gezegenden ouderdom van 71 jaren en 2 maanden.
Sneek,
A. RODENBURG.
G. RODENBURG, geb. BLAUW.

•• Heden overleed sibir, aan de gevolgen van eenen ongelukkigen val in het water en bijkomende beroerte, na een kort lijden van vier dagen, onze waarde Moeder, WIKJEN WIEBES MOLENAAR, Weduwe van MEINSE SIMMES DE VRIES, in den ouderdom van negen en vijftig jaren en vier en twintig dagen.
Lemmer,
H. M. DE VRIES.
W. G. BOSMAN.
Mede Namens onzen Broeder.

•• Heden avond ten 11½ ure overleed, tot onze innige droefheid, onze geliefde Vader en Echtgenoot, JAN H. TACOMA, in den ouderdom van ruim 39 jaren Allerontzettendst is voor ons dit verlies, daar wij in hem den besten raadgever en bestuurder, gepaard met eenen zachten en aangename omgang, al die steun en ware genoegegens vonden, welke wij immer van Vader en Echtgenoot konden verlangen.
Witmarsum,
MARIA BURGHGRAEF.
den 1 December 1833.
Mede als naam der Kinderen.

•• Het behaagde de wijze Voorzienigheid, heden avond ten half acht ure, vnr mij en mijne vier nog jonge Kinderen, door den dood weg te nemen, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, HENDRIK MEIJER, in leven Logementhouder sibir, na den ouderdom van bijna 38 jaren te hebben bereikt.
Bolsward, den 3 December 1833.
S. NOTTING,
Wed. van H. MEIJER.

NB. De *Affaires* zullen op denzelfden voet blijven continueren, alwaarom ik deze gelegenheid waarneem mij en de mijnen in het gunstig aandenken, zoo wel van het reizend publiek als dat mijner Stadgenooten aan te bevelen.

•• Na eene langdurige ongesteldheid, en voorzien te zijn van de heilige Sacramenten der Stervenden, ontsiep heden mijne beminde Echtgenoot, GERTRUDIS REGINA PIVÉ, in den ouderdom van 45 jaren en ruim drie maanden.
Dockum, den 3 December 1833.
TH. HILBOESEN.

•• Na weinig en niet zeer smartelijk lijden, overleed heden zeer zacht en kalm, onze hartelijk geliefde Moeder, ANNA ZIJLSTRA, Wed. den Wel Eerwaarden Heer H. W. C. A. VISSER, in den ouderdom van ruim 68 jaren.
Hare nagedachtenis blijft bij ons in zegening, en de hoop op een zalig wederzien, doet ons gelaten in den wil der Voorzienigheid berusten.
Wolvega,
H. A. VISSER, Wed. H. HAGA.
den 3 December 1833.
A. J. VISSER.
C. E. VISSER.

Familie, Vrienden en Bekenden, gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

•• Heden overleed in het Popia Gasthuis te Marssum, JACOBA VAN DUSSEN, Weduwe WALTERUS PENNINGA, in den ouderdom van bijkans 77 jaren; zeer gevoelig trefte mij deze slag, daar ik in haar het gemis van eene getrouwe gezellin mijns levens betreur, waar mede ik ruim 35 jaren met genoegen heb mogen doorbrenge. God sterke mij in deze mijne bedroefde omstandigheid, en geve dat wij elkanderen in betere gewesten mogen wedervinden.
Marssum, den 4 December 1833.
EELKJE RIENSTRA.

•• Heden overleed, tot onze droefheid, onze jongste Zoon, JOHANNES PETRUS, in den ouderdom van één jaar, vier maanden en vijf dagen.
Schalsum,
D. NOORDHOFF.
den 4 December 1833.
C. H. G. STUTTERHEIM.

Deze dient tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.
OPEINDE, den 5 December 1833. Heden morgen overleed tot mijne en mijner acht kinderen bittere droefheid, na eene ongesteldheid van 7 dagen, mijne geliefde Echtgenoot, SIETSKE JANS DEELSTRA, in den ouderdom van ruim 50 jaren.
I. DOUMA.

KOUDUM, den 6 December 1833. Heden avond ten half zeven ure, ontvel mij door den dood, mijne geliefde Echtgenoot, TRIJN IEDES VALCK, in den jeugdigen leeftijd van 18 jaren en ruim 8 maanden; mij uit onzen kortstondigen Echt den zuigeling nalatende, welke zij mij elf dagen te voren schonk, en waarvan ik langs dezen eenigen weg, het droevig berigt aan Familie en Vrienden mededeel.
FONGER S. STENSTRA.

•• Heden morgen overleed ons geliefde Dochterje MAIJE IJBES, in den ouderdom van ruim zeven jaren.
Leenwarden, den 7 December 1833.
W. IJBES.
G. IJBES, geb. JANSSEN.

De Prijs der Boter te Leenwarden, den 6 December 1833, f 29 à 29½.
De In- en Utlandsche Rogge en Tarwe was dien zelfden dag: Rogge f 148 : 50 het Last. — Tarwe f 6 : 50 de Mudde.

PRISCOURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, DEN 7 DECEMBER 1833.

NEDERLANDEN.		RUSLAND.	
Werkel. Schuld	Geb.	Obl. H. 1798 en 1816	Geb.
49½	49½	5 pct.	101½
5	94½	Obl. Hope 1828 en 29	5
5	94½	Cert. dito 1831 en 33	5
5	94½	Obl. te Londen	5
5	94½	Cert. te Hamburg	5
5	94½	Inschrijving in Assig.	6
5	94½	Certificaten van dito	6
5	94½	Polen.	
5	94½	Aand. met Lot. fl. 1000	f 109½
5	94½	Pruissen.	
5	94½	Aand. met Lot. R. 50	f 91½
5	94½	Oostenrijk.	
5	94½	Aand. met Lot. f 100	f
5	94½	Dito dito f 250	4 pct.
5	94½	Metalliek	5 pct.
5	94½	Dito te Lond. gen.	5
5	94½	Dito	50
5	94½	W.-Bank bij Coll & C	5
5	94½	Dito	4
5	94½	Cert. Staatsb. bij dito	2½
5	94½	Ween. Bank-Acties	f 149½
5	94½	Danemarken.	
5	94½	Negot. te Londen	3 pct.
5	94½	Braziliën.	
5	94½	Neg. bij Roth	5 pct.

Brazil. van 100 Est. 68, ½; van 200 Est. 67½; Columb. 1ste leening van 100 Est. 17½; dito 2de leening van 100 Est. 18; onbepaalde Coupons f 4½; kleine dito f 4½; blaauwe Grieken van 300 Est. 20½; van 500 Est. 20½; onbepaalde Coupon f 4½; Mexic. 5 pct. van 100 Est. 29½; dito 6 pct. van 100 Est. 37½; van 150 Est. 35½; op levering 35, 34½, ½; onbepaalde Coupons van Januarij en Juli 68 pct. Peruan. 6 pct. van 100 Est. 15; Courtes van 1020 Est. 17½; van 510 Est. 17½.

De Notaris J. ALBARDA, HZ., te Leenwarden, zal, op Maandag den 16 December 1833, des namiddags om 4 uren, ten huize van den Kanselier A. L. Nauta, in de Roskam, te Leenwarden, final verkoopen:

1. Eene HUIZINGE, met PLAATS, BLEEK cum annexen, gekwoteerd leuser M. 10, 100; waarop geboden is de som van f 405.
2. Een ruim SCHOOLGEBOUW, gekwoteerd leuser M. 20, 100; waarop geboden is de som van f 550.

Beide plaatsen staande en gelegen op het Noorderdijk, te Leenwarden; en staande des 10 Mei 1833.
Conditie sijn te vinden bij de Notaris te Leenwarden.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD HARLINGEN, gedenken op
Dingsdag den 24 dezer maand, des voormiddags om 11 uren, op het Raadhuis
aldaar, publiek te verpachten, voor den tijd van 5 jaren, aanvang nemende op den
1 Mei 1834, en eindigende den 1 Mei 1839:

1. Het **TOLHEK**, staande en gelegen onder den klokslag van Leeuwarden, op den
Trekweg tusschen Leeuwarden en Dokkum
2. Van het **REGT van de TOLLEN** aan het Bartlebiemster Toibek tusschen Leeu-
warden en halfweg Dokkum.

Waarvan de Condities ter Secretarij ten genoemden stede te vernemen zijn.

Harlingen, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 7 December 1833. **J. RODENHUIS.**

Ter ordonnantie van dezelve,
K. BLOK.

DE GRIETMAN VAN HASKERLAND, convoceert bij deze de Hervormde Flo-
reenpligtigen van de onderstaande Dorpen, om te compareren op de daarbij
vermelde dagen, uren en plaatsen, tot het Opnemen der Kerkvoogdij-Rekeningen
over 1832, het Vaststellen der Begrotingen voor 1834 en het benoemen van nieuwe
Kerkvoogden, te weten die van:

Nijehaske, op Woensdag den 18 December 1833, des voormiddags ten 10 ure, in
de Kerk aldaar.

Oudhaske, op denzelfden dag, des namiddags ten 2 ure, in de Kerk aldaar.

Haskerhorne, op Donderdag den 19 December 1833, des voormiddags ten 10 ure,
in de Kerk aldaar.

Joure, Westermeer en Suikswaag, op denzelfden dag, des namiddags ten 4 ure,
op het Grietenhuys te Joure.

Joure, den 30 November 1833. **V. L. VEGILIN VAN CLAERBERGEN.**

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN HEMELUMER OLDEPHAERT EN
NOORDWOLDE, convoceren bij deze, ten verzoeken der Kerkvoogden, en
naar aanleiding eener Resolutie van Hun Edel Groot Achtbare de Heeren Gedeputeerde
Staten van de Provincie Vriesland, in dato den 26 November 1833, no. 27, de Her-
vormde Floreenpligtigen van den dorpe Koudum, om op Zaterdag den 21 December
1833, des voormiddags ten elf ure, in de Dorpskerk aldaar te compareren, ten einde
voegzame middelen te beramen tot kwijting der bij de Kerkvoogdij Administratie aan-
wezige schulden, en alzoo om te dier zake een definitief besluit te nemen.

Koudum, *Grietman en Assessor voornoemd,*
den 6 December 1833. **A. W. v. D. ZIJPP, L. Gr.**

Ter ordonnantie van dezelve,
J. ALBARDA GERLSMA, Secretaris.

MR. G. A. AVENHORN VAN NAUTA, Notaris te Rauwerd, zal, ten verzoeken
van den Heer **S. B. STIENSTRA**, Procureur te Leeuwarden, ten overstaan
van het Vrederegert van het kanton Rauwerd, veilen en verkoopen:

1. Eene **HUIZINGE** en **SCHUUR** cum annexis, met het **HORNLEGER** en
ERVE, staande en gelegen onder en nabij het dorp Weidum, gekwoteerd met
nummer 26, bij diverse personen in gebruik.
2. Twee bunder drie en negentig v. roede vier en negentig v. el **GREIDLAND**,
gelegen onder Jellum, bij *Luitjen Klazes Kleiterp* in gebruik.
3. Twee bunder twintig v. roede en zes en veertig v. el **GREIDLAND**, mede al-
daar, bij *Bouwe J. Kalma* in gebruik. — Alles Petri en Mei 1834 te aanvaarden.

Wie gading maakt, vervoege zich op Zaturdagen den 14 en 28 December 1833, tel-
kens namiddags om 3 uur, in de Herberg in de Buren te Weidum.

MR. H. HIDDINGA, Procureur bij de Regtbank van eersten aanleg te Sneek,
als gelastigde zijner principalen, gedenkt ten-overstaan van **Mr. L. J. HUBER**,
Notaris aldaar, ten huize van den Kastelein *L. Stuivenberg*, in de Stads Herberg
te Sneek, op Dingsdag 17 December e. k., des namiddags precies ten 2 ure, publiek
bij de finale toewijzing, tegen uiclovig van verhooggeldten aan de meestbiedenden te
verkoopen:

Eene zeer vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN**, met **HUIZINGE** en **SCHURE** cum
annexis, staande en gelegen onder het behoor van den dorpe Oudega in de grietenij
Wijmbritseradeel, de Huizinge aldaar gekwoteerd met no. 22, in huur en gebruik bij
Dooitze Minnes Koopmans, tot St. Petri en Mei 1834, wanneer dezelve te aanvaar-
den is, en zulks in de twaalf navolgende perceelen, als:

1. De Huizinge en Schure c. a. met 3 bunder 58 v. roede en 82 v. el Greidland,
waarop per 36½ v. roede geboden is de geringe som van..... f 152 : 00.
2. 1 bunder 63 v. roede 70 v. el Greidland, per 36½ v. roede..... - 41 : 00.
3. 4 ——— 46 ——— 80 ———..... - 66 : 50.
4. 4 ——— 88 ——— 10 ———..... - 65 : 25.
5. 2 ——— 18 ——— 70 ———..... - 54 : 25.
6. 7 ——— 37 ——— 66 ———..... - 36 : 75.
7. 2 ——— 90 ——— 90 ———..... - 27 : 75.
8. 2 ——— 88 ——— 00 ———..... - 52 : 50.
9. 1 ——— 41 ——— 40 ———..... - 79 : 25.
10. 6 ——— 46 ——— 40 ———..... - 104 : 25.
11. 2 ——— 93 ——— 70 ———..... - 72 : 00.
12. 1 ——— 97 ——— 20 ———..... - 72 : 00.

De Condities van dezen Verkoop zijn te vernemen en de Blijjetten te bekomen ten
Kantoren van opgemelden Procureur en Notaris.

MR. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, gedenkt publiek bij strijk- en ver-
hooggeldten te verkoopen:

Eene ruime en ter nering staande **HUIZINGE** met derzelver **ERF**, **BLEEK** en
PLAATS cum annexis, staande en gelegen in de Wijde Burgtstraat binnen Sneek, ge-
kwoteerd met wijk 9, no. 41, bij *A. Groenhuizen* en *Vrouw* als huuders in gebruik;
den 12 Mei 1834 vrij te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Woensdag den 18 December aanstaande en Maandag
den 30 daaraanvolgende, teikens des avonds ten zeven ure, bij de provisionele en
finale toewijzing, ten huize van den Logementhouder *C. van der Wis*, in den Wijns-
berg te Sneek, en koopen op Condities alsdan voor te lezen, welke inmiddels te ver-
nemen zijn ten Kantore van den Notaris voornoemd.

De Notaris **P. TADEMA**, te Dronrijp, zal publiek, bij verhooggeld, presen-
teren te verkoopen:

12 Bunder 15 v. roede 60 v. el en 18 v. palm, over hoog en laag in eene over-
heerlijk vruchtbare **ZATHE LANDS**, met quoteel aandeel in de **HUIZINGE** en
SCHURE, **HIEMINGE** en **HOVINGE** van dien, staande en gelegen op Lutje-
Lollum, onder de stad Franeker, en de Huizinge gekwoteerd met lett. U B, no. 27,
bij de *Weduwe en Erven Douwe Annes Miedema*, tot St. Petri en Mei 1835, in
huur en gebruik; groot over het geheel naar naam en faam 22 bunder 4 v. roede
61 v. el en 80 v. palm, en naar Kadastrale meting 23 bunder 8 v. roede en 10 v. el,
200 Bouw- als Greidlanden; belast met 21 flor. 10 st. en 8 penn., bezwaard met
f 165 : 86 Verponding en met f 50 Maaigeld; waarvoor geboden is f 4052 : 10.

Wie gading maken, komen op Zaterdag den 21 December 1833, des namiddags
ten 3 ure, bij den finalen palmslag, ten huize van den Kastelein *Jan Westendorp*, te
Dronrijp.

J. VAN ALPHEN Gz. en **J. N. VAN HOUTEN**, Makelaars te Rotterdam, zijn van
meening, na gedane aangifte conform de wet, ten overstaan van den Heer Grif-
fier van de Regtbank van Koophandel, op autorisatie van Heeren Assurateurs, op
Woensdag den 18 December 1833, des voormiddags ten 10 ure precies, in het Lokaal
der Publieke Verkoopingen, op den hoek van de Scheepmakershaven en de Bierstraat,
in het openbaar aan de meestbiedenden, om **CONTANT GELD**, te verkoopen: Eene
aanzienlijke partij Goederen, bestaande uit **ZADELMAKERS ARTIKELEN**, **KRA-
MERIJEN** en **IJZERWAREN**, als: Zadeln, Paardentuigen, Plated, Verlakt als
anderzins, verschillende Artikelen tot het maken van Rijtuigen, Veren, Assen, Lanta-
rens, Goud- en Silver- en Katoen-Gallon, bereid Ossen-, Kalfs- en Schapen-Leder
enz., verder Sporen, Stijlbeugels, Gespen, Zweepen en vele andere Voorwerpen;
Plantagie-Gereedschappen, ijzeren Pannen en Ketels, Schroeven, Zagen, ijzeren en
vergulden Spijkers, Sloten enz.; Verlaktwerk, Galanterien, Flanel, Kurken, benevens
ledige Kisten en Vaten; alles min of meer door zeewater beschadigd, gelost uit het
van Rotterdam naar Batavia bestemde en nabij Calais gestrande Schip *Prins Frederik
der Nederlanden*, Kapitein **J. F. SCHARPR**, en zulks bij Kavelingen, zoo als dezel-
ve zullen liggen en op den 14, 16 en 17 December voor een ieder te zien zijn op
een Zolder van het voormalig Oostindisch-Huis, thans het Vijf Entrepôt, in de Boomp-
jes, en nader bij Notitie zal worden aangewezen. Nadere onderrigting bij de Makelaars.

Uit de hand te koop:

Ongeveer 7000 extra mooie en gladde eiken **STAMPOOTEN**, ter behoorlijke dik-
te en lengte, te bevragen en te bezien op de Plaats in de Wijngaarde onder
Langezwaag, waarvan de Huizinge bewoond wordt door **JOUKE S. DE JONG**, als-
mede nadere inlichting te bekomen bij den Eigenaar **G. T. DE JONGH**, Notaris te
Gorredijk.

TE HUUR voor den tijd van vijf jaren, Petri en Mei 1834 in te gaan: Eene
ZATHE en **LANDEN**, met **HUIZINGE**, **SCHUUR**, enz., gelegen in de
grietenij Utingeradeel, onder den dorpe Nes, nabij de Boorn en Rijdweg, groot on-
geveer 35 bunder, alle Greidlanden; thans in huur wordende gebruikt door de *Wed.
Wigle Sijbrens Kuiper*, hertrouwd met *H. C. de Groot*. De Briefjes moeten vóór
den 25 December aanstaande worden ingeleverd bij den Heer **P. S. HOITEMA**, te
Ackrum, bij wien ook de Voorwaarden inmiddels te vernemen zijn.

PUBLIEKE VERKOOPING, om gereed geld, op het Eiland Terschelling, in het
Koffijhuys te Westerschelling, op Maandag den 16 December 1833, ten over-
staan van den Heer Opperstrandvonder aldaar, door den Notaris **J. REEDEKER Fz.**,
zware gehalte, 5 Pijpen **PORTWIJN** en nog 10 Okshoofden en 3 Pijpen **GENEVER**,
zwaar van gehalte; alles herkomstig en geborgen uit het te Terschelling gestrande En-
gelsche Schonerschip *Maria*, Kapitein *Thomas Crookall*, van Hamburg naar Liverpool
bestemd geweest, opgeslagen in het Domein-Pakhuis op voorschreven Eiland. Infor-
matien te bekomen ten Kantore van de Heeren **BAREND VISSER** en **ZOON**, te
Harlingen, alsmede te Terschelling. Zullende er te Harlingen een Vaartuig gereed lig-
gen, dat de Kooplleden den 15 December van daar naar Terschelling zal overvoeren.

Daar de ondergeteekerde, door aankoop eigenaar geworden is van de **CEMENT-
FABRIJK**, tot heden gedreven zijnde door den Heer *H. Adama*, en alzoo
voornemens zijnde, *Cement, Kalk, Steen, Pannen* en *Estrikken*, en wat er mede
bij behoort, van heden aan te verkoopen; zoo verzoekt hij de gunst van een ieder,
met belofte van eene goede behandeling.

Leeuwarden, den 10 December 1833. **J. FABER SCHOONLINGEN.**

De ondergeteekende heeft de eer het geëerde Publiek bekend te maken, dat hij
alhier is komen wonen in de Kleine Kerkstraat, en Markt en Repreert alle soor-
ten van Chirurgicale en Verloskundige Instrumenten, Breukbanden, Staalen en Elastieke
Mechanieke Werktuigen, ter verhelping van den Krommen Ruggengraad, Beugels
voor Kromme Beenen enz.; alle soorten van Tafel-, Desert-, Penne-, Scheer- en
andere Messen, Scharen enz., recomandeert zich ten vriendelijksten in de gunst,
met belofte van eene goede en civiele bediening.

Leeuwarden, den 8 December 1833. **J. J. KRAUER.**

De ondergeteekende, adverteert bij deze, dat hij namens de Erfgename verant-
woording zal doen, van den Boedel en Nalatenschap van *Auke Durks van der
Wurf*, overleden te Workum; noodigt ten dien einde alle belanghebbenden uit, om
ten zijnen woonhuize te compareren, tegen Donderdag den 12 December 1833, des
voormiddags ten 10 ure, ten einde na welbevinding de Penningspondsche Uitbetaling te
ontvangen.

Workum, den 4 December 1833.

Jufvrouw VOEST, van Rotterdam, heeft de eer de Dames te berigten, dat zij al-
hier gearriveerd is met een assortiment **MUTSEN**, **PELLERINES**, **KRAGEN**,
KINDERMUTSEN, **LINTEN** enz. Uitgepakt bij **J. D. LEICKERING**, op de
Berlikumermarkt. Blijft aldaar acht dagen.

A. F. GALLETTE, Tand-arts, heeft de eer het publiek te berigten, dat hij den 11
dezer te Wollega zal zijn in het Posthuys; den 12 dito te Heerenveen, bij
J. Meijer; en den 15 dito te Leeuwarden, bij *Stoett*, in de Valk; alwaar dezelve
over alle **MONDZIEKTEN** en **TANDGEBREKEN** te ontbieden is.

Bij **J. NOORDUIJN**, Boekhandelaar te Gorinchem, is van de pers ge-
komen en alom verzonden:

I. **Vader Reinwolds Herinneringen** aan zijne Kinderen, door hem zelven in eene reeks
van vertellingen medegedeeld aan zijne Kinderen. In zeer netten kartonnen band en buit-
tengewoon fraai gekleurde platen f 2 : 10.

II. **De Kinderkring**, of Verellingen voor Kinderen. Dito band en dito platen f 1 : 50.

III. **De Kleine Sophie** en hare Pop. Een vermakelijk en leerzaam boekje voor
kleine Meisjes die kunnen lezen en met de pop spelen. Dito band en dito platen. f 1 : 40.

IV. **Geschiedenis van Engelsch Duimpje** of de Kleine Dwerg. Dito band en pla-
ten. 60 Cents.

V. **Beknopte Geschiedenis van den Engelschen Robinson Crusoe**. Kartonnen band,
met gekleurde houtsnede platen, 2de druk 50 cents.

VI. **'s Menschen Begin**, Midden en Einde. Met dito plaatjes en bandje, vierde
druk. 25 cents.

VII. **Alphabetisch Handboekje** of leerzaam A, B, C, met dito plaatjes, vierde
druk. 15 cents.

VIII. **F. Pepler**, Tafereel mijner Krijgsgevangenschap in Rusland, van den jare
1812 — 1814. met vignet f 1 : 90.

IX. **Zinnijf** of de Dood voor Vrijheid en Vaderland. Groot héroïsch Treurspel in
vijf bedrijven, door **C. A. C. W. Marquis de Thours**. In karton f 2 : 60.

X. **Naam- en Ranglijst** der Officieren van het Koninklijke Leger der Nederl. 80 cents.

XI. **Dito der Officieren** van de Schutterijen. 50 cents.

XII. **A. Moll** en **C. van Eldik**, Practisch Tijdschrift voor de Geneeskunde in al
haren omvang. Twaalfde Jaargang (1833.) Met platen. f 5 : 60.

XIII. **Nouvelle Grammaire Française**, suivie d'un plan tres methodique de nombreux
exercices d'orthographe de Sijntaxe et de prononciation; par *Noël* et *Chapfal* munie de
questions sur chaque chapitre de la Grammaire, afin d'en faciliter l'étude aux élèves.
22 édition. 80 cents.

XIV. **Nuttige en aangename Leeslesjes** voor reeds eenigzins gevorderde Kinderen;
door **A. H. Kooljker**; vierde veel verbeterde druk. Met verschillende lettersoorten.
20 cents.

XV. **Leesboekje van gemengden inhoud**, ten dienste der leerlingen van de tweede
klasse, door **H. van de Hoonoord**. Vierde, veranderde en vermeerdeerde druk. Met
verschillende lettersoorten. 20 cents.

Ook zijn bij denzelfden nog weinige exemplaren voorhanden der volgende even gun-
stig bekende als algemeen gezochte werken:

I. **Keur van Merkwaaardigheden** uit de geschiedkundige wereld. Een magazijn van
ernstige en luttige verhalen, zeldzame avonturen en wentelingen des geluks; door **J.
Beaur**; 2 deelen. f 5 : 40.

II. **C. F. van der Velde**, de Verovering van Mexico. Een historisch romantisch
tafereel uit het begin der zestiende eeuw. f 3 : 60.

III. **De Volmaakte Geldersche Keukenmeid**, onderrigende hoe men verschillende
spijzen op eene smakelijke en min kostbare wijze kan koken, stoven, bakken en bra-
den; alsmede het imaken en droopen van allerlei groenten; het zouten en rooken van
worsten en de bereiding van uitgezochte confituren en tinkturen. Zevende veel verbe-
terde druk. f 1 : 20.

Voorts berigt hij den **H. H. Intekenaars** op het *Handboek voor de Personele Belas-
ting*, door **J. C. DE POTTER**, dat hetzelfde binnen weinige dagen zal worden verzonden.

* * Nieuw Maandwerk.

Met het jaar 1834 zal door den Boekhandelaar **H. FRIJLINK**, te Amsterdam,
worden uitgegeven een *Nieuw Maandwerk*, onder den titel van:

HET LEESKABINET.

Mengelwerk tot Gezellig Onderhoud voor Beschaafde Kringen.

Dit Tijdschrift, dat zich door belangrijken inhoud en keurige uitvoering zal aanbe-
velen, zal, behalve goede oorspronkelijke bijdragen, eene keurigezige bevatten uit de
beste buitenlandsche Journalen en andere Werken van smaak. Twaalf Nummers, ieder
van zes vel kompressen druk, maken eenen Jaargang van vier Boekdeelen uit, die met
30 à 40 platen versierd zal worden. Men verbindt zich, bij intekening, slechts
voor één Jaar, à 10 : 50, alles er onder begrepen. Enkele nummers echter zijn niet
minder dan à f 1 te bekomen.

Het eerste Nummer (voor Januarij 1834) ligt, van heden af, in alle voornaam
Boekwinkels ter bezigtiging, en is voor hen, die er belang in stellen, gratis ter le-
zing verkrijgbaar. Eene Lijst der respectieve Intekenaars zal voor het 2de Nummer
geplaatst worden, dat op 1 Februarij 1834 in het licht verschijnt. Te dien einde ver-
zoekt men eene duidelijke opgave van derzelver Namen, Kwaliteiten en Woonplaatsen
voor den 1 Januarij aanstaande. — Men teekent in bij alle solide Boekhandelaars en
bij de Postdirecteuren des Rijk.

Het gemeld no. 1, houdt in:
I. Merkwaaardige Tafereelen uit het Strafrecht. (*De Pachter en zijne Vrouw. — De
Bedrieger.*) — II. de Kanalen van Panama en Suez, of iets over de verkorte Reis-
wegen naar Indië, Japan enz. — III. Het Paleis Royal. (*Met eene Plaat.*) — IV.
Drie angstvolle dagen op Labrador. — V. De Geboortedaer der Napolitanen. (*De
Kastanjeverkooper. — De Fantrelliccaro. — De vreemdelingen te Baja. — De School
der Macheront-eters. — Met vier Afbeeldingen in omtrek.*) — VI. Herinneringen uit
eene Reis op den St. Bernard. (*Het Beere-biefsruk.*) — VII. Het Quarantaine-
Huis. — VIII. Het Uitstapje van Professor Kind, van Greifswalde naar Weimar.
Een luimig verhaal. — IX. Prognosticatie voor het jaar 1834. (*Humoristisch.*) —
X. Mengelingen (*Rhinoplastiek. — Arabische en Turksche Dagbladen. — Een Avon-
tuur van Molnavi. — Het Engelsche Horlogie. — De Rijtuigen te St. Petersburg.
— De Eb te la Hogue. — Het Getal 56. — Acteurs-Tractement. — Zonderling
Tweegevecht. — Groote Vliegenzwermen. — Merkwaaardige Berg. — De Reiziger in On-
gelegenheid. — De inhakige Olifant. — De Bakker in het groot. — Nieuwe soort
van Zeerooverij, enz. enz.*)

Bij **C. L. SCHLEIJER**, te Amsterdam is heden uitgegeven:
I. GESCHIEDENIS VAN GRIEKENLAND, uit oude en latere
schrijvers zamengesteld door **N. G. VAN KAMPEN**. Zesde deel.

Van de vroegere deelen zijn mede nog exemplaren te bekomen.
II. **ZOMERVRUCHTEN**. In verhalen door **C. SPINDLER**. Uit het Hoogduitsch,
met gegraveerden titel en fraai vignet. Van dit werk van dien beroemden schrijver, zal
wel niets meer tot aansprijzing behoeven gezegd te worden dan dat het uit vijf verha-
len bestaat, waarin SPINDLER zich volkomen getrouw is gebleven in zijne manier van
verhalen.